

Влада на Република Северна Македонија
Qeveria e republikës së Maqedonisë së Veriut
Државен инспекторат за техничка инспекција
Inspektoratishtetëror përinspektimtechnik

ГОДИШЕН ПЛАН ЗА РАБОТА НА ДРЖАВНИОТ ИНСПЕКТОРАТ ЗА ТЕХНИЧКА ИНСПЕКЦИЈА ЗА 2023 ГОДИНА

Дел. бр . 0102-1783

Blerim Ukalli

Датум: 14.11.2022

В.Д. Директор

Место: Скопје (М.П)

Резиме

Согласно со обврската која произлегува од Законот за инспекциски надзор Државниот инспекторат за техничка инспекција го изработи планот за работа за 2023 година. Одлуката за утврдување на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија во 2022-2023 година претставува појдовна основа за подготовка на програмата со посебен акцент на продолжување на борбата против криминалот и корупцијата и ефикасно спроведување на правото. Исто така земени се во предвид и Законот за техничка инспекција, Законот за минерални сировини, Законот за инспекциски надзор, Законот за безбедност на производите и други закони и подзаконски акти кои се во надлежност на Инспекторатот.

Надлежностите на инспекциската служба во чии рамки е и секторот за надзор над експлоатацијата на минералните сировини и деталните геолошки истражувања се содржани и регулирани во Законот за техничка инспекција, Законот за минерални сировини, Законот за инспекциски надзор, Законот за општа управна постапка и Законот за прекршоци како и соодветните Правилници од областа на минералните сировини. Надлежностите над примена на законите и техничките прописи се однесуваат при вршењето на деталните геолошки истражувања, при вршењето на експлоатацијата на минералните сировини и при користење на рударската техничка опрема што подразбира и прво пуштање во работа на техничката опрема, нејзино евидентирање со доделување евиденциски број. Надлежностите се однесуваат и на исполнетост на услови за вршење на технички прегледи и периодични испитувања на независните правни лица, како и нивно евидентирање односно доделување евиденциски број, како и континуирано следење на исполнетост на условите на независните правни лица (инспекциски тела).

Надлежностите на одделенијата за техничка опрема се содржани и регулирани во Законот за техничка инспекција, Законот за инспекциски надзор, Законот за енергетика, Законот за општа управна постапка и Законот за прекршоци како и соодветните Правилници од областа. Надлежностите над примена на законите и техничките прописи се однесуваат при вршењето на деталните геолошки истражувања, при вршењето на експлоатацијата на минералните сировини и при користење на рударската техничка опрема што подразбира и прво пуштање во работа на техничката опрема, нејзино евидентирање со доделување евиденциски број. Надлежностите се однесуваат и на исполнетост на услови за вршење на технички прегледи и периодични испитувања на независните правни лица, како и нивно евидентирање односно доделување евиденциски број, како и континуирано следење на исполнетост на условите на независните правни лица (инспекциски тела).

За изработка на годишниот план претходно беше изготвена методологија за проценка на ризик при планирање на инспекциски надзори заведена со број 07-1153/1 од 20 Октомври 2020 во која соодветно е изработена анализа на ризиците за вршење на инспекциски надзори кај фирмите кои што се предмет на надзор согласно со надлежностите кои ги има Државниот инспекторат за техничка инспекција.

Во понатамошниот текст во делот Анализа на ризици ќе бидат прикажани резултатите од анализата на ризици, изработени според методологијата за проценка на ризик при инспекциски надзор за државниот инспекторат за техничка инспекција.

Во делот на Организација и раководење ќе биде претставена организационата поставеност на Државниот инспекторат за техничка инспекција како и промените кои ќе настанат во годината што следува во смисла на испразнување на работните места по основа на

пензионирање и пополнување на изпразнетите места, ќе дадеме и табеларни прегледи на ораганизационата поставеност во ДИТИ, како и плановите за следната година.

Во делот на инспекциски надзор ќе биде претставено бројот на инспекциски надзори по вид и по регион како и по градови каде ќе биде изведен инспекцискиот надзор, бројот на очекувани неправилности кои исто така ќе бидат поделени по региони и по градови.

Во делот Обука на инспекторите и административните службеници ќе бидат разработени информации за планираните обуки на инспекторите и државните службеници во ДИТИ, во согласност со годишниот план за обуки.

Во делот Буџет и финансирање ќе биде претставено информации за проектираниот буџет за следната година кој е предаден на усвојување.

Во делот на Меѓународна соработка ќе бидат претставени информации за планираната меѓународна соработка со цел подобрување на работата на ДИТИ, планираните проекти и активности за усогласување на нашето законодавство со законодавството во ЕУ.

Анализа на ризици

Секторот за надзор над експлоатацијата на минералните сировини и деталните геолошки истражувања во рамките на своите надлежности врши, Редовни инспекциски надзори, вонредни инспекциски надзори и контролни инспекциски надзори. До моментот на изработка на годишниот план за работа евидентирани сепреку 500 субјекти кај кои согласно со законот за минерални сировини и согласно со Законот за техничка инспекција имаме надлежност за вршење на инспекциски надзор.

Анализата на ризици е изработена согласно со методологијата предвидена со правилникот за елементи на проценката на ризикот, како и зачестеноста на спроведувањето на инспекцискиот надзор врз основа на проценката на ризик. Согласно вака изработеното во проценката на ризик за спроведување на инспекцискиот надзор од предвидените субјекти околу 200 субјекти се групирани во групата на висок ризик. Методологијата на проценка е направена како што е предвидено во правилникот имајќи во предвид големината на субјектот и штетните последици кои може да ги предизвика, обемот на штетни последици кој произлегува од опфатот, кругот на лица кои остваруваат одредени права од услугата на субјектот и кругот на лица кои се изложени на природата на штетните последици. Овде при нашата проценка ги земавме во предвид големите рударски капацитети кои вршат експлоатација на металични минерални сировини, помалите рударски капацитети кои што вршат експлоатација на неметалични минерални сировини а кои се наоѓаат во близина на населени места и кои со својата работа имаат негативно влијание врз околните жители. Исто така овде се групирани и помалите субјекти кои што од досегашното искуство се покажало дека несоодветно ги почитуваат и применуваат законските одредби и кај кои при последните инспекциски надзори се констатирани одредени неправилности. Во овој дел би ги предвиделе и инспекциските надзори кои би биле вршени по барање на заинтересирани странки а кои би се однесувале на незаконита експлоатација на минерална сировина а кои сами по себе произнесуваат и штетни последици од нивната работа и искусвено заинтересираноста на јавноста и засегнатите страни е поголема а и притисокот врз правилно донесување на одлука е поголем. Во делот на среден ризик според методологијата на изработка се влезени концесионерите кои штотуку отпочнуваат со работа. т.е. кои што го склучиле договорот за концесија во периодот до 3 години пред изготвување на овој план со што овие се сметаат за

почетници во работата. Овде исто така се влезени концесионерите кои своите активности ги изведуваат подалеку од населено место и нивното штетно влијание врз лица би било помало во однос на предходната група. Вакви субјекти во оваа област би биле дел од субјектите кои се занимаваат со експлоатација на песок и чакал, дел од субјектите кои се занимаваат со експлоатација на градежен камен а кои се наоѓаат во населените места или во чија што близина нема населено место. Вакви субјекти согласно со проценката на ризик се вкупно околу 120. За дел од овие субјекти во понатамошната постапка би ги ажурирале податоците особено за почетниците во оваа област. Во делот со низок ризик се сместени концесионерите кои што вршат детални геолошки истражувања, концесионерите кои вршат експлоатација на вода и гас и кои би имале помало негативно влијание врз животната средина и обемот на штетно влијание би бил помал. Овде исто така ги сместивме и субјектите кои што имаат помал обем на активности и субјектите кои што вршат експлоатација на собирен кварц поради начинот и технологијата на експлоатација на собирниот кварц. Во оваа група на субјекти со низок ризик се предвидени и субјектите кои што вршат независни прегледи и испитување на опремата и кои со својата работа неможат да предизвикаат сериозни штетни последици, исто така тука се планирани и субјектите кои се производители, дистрибутери и застапници на рударската техничка опрема а кои согласно со нашите надлежности исто така неможат да нанесат сериозни штетни последици. Вкупно во оваа група на субјекти се предвидени околу 100 субјекти.

Во одделението за електро енергетски постројки анализата на ризик е правена врз основа на Број на субјекти - произлегуваат од стратешкото значење, обемот и структурата на техничката опрема која е во функција на целата територијата на државата од областа на електроенергетски постројки, електрична опрема и опрема и заштитни системи кои се наменети за употреба во потенцијално експлозивни атмосфери и од состојбата со обемот на само еден инспектор во одделението.

Техничката опрема е потенцијална опасност и ризик од безбедносна гледна точка за корисниците на техничката опрема, а во многу места покрај корисниците, опремата е во функција и на пошироката јавност односно граѓаните кои се и вработени во работни средини кои во секој момент секојдневно користат електрична енергија што укажува на широк спектар на можни ризици при користење на предметната техничка опрема. Сето горенаведено со цел намалување на ризиците - имплицира барање за вработување на многу повеќе советници-инспектори за Одделение за инспекциски надзор на електро енергетски постројки и електрична опрема и производи и постројки наменети за работа во експлозивна атмосфера, и соодветна промена на систематизација со предвидување потребен број на извршители на работни задачи.

Надлежностите - регулирани во Закон за техничка инспекција, Закон за инспекциски надзор, Правилник за користење на електроенергетски постројки и електрична опрема, Правилник за користење на опрема и заштитни системи кои се наменети за употреба во потенцијално експлозивни атмосфери како и согласно други законски и подзаконски акти (Правилници, одлуки, Уредби, Мрежни правила и сл.).

-Подразбира прво пуштање во работа на техничката опрема, нејзино евидентирање со доделување евиденциски број.

-Подразбира исполнетост на услови за вршење на технички прегледи и периодични испитувања на независните правни лица, како и нивно евидентирање односно доделување евиденциски број, како и континуирано следење на исполнетост на условите на независните

правни лица (инспекциски тела). Спроведување на редовни инспекциски надзори - имплицира редовно вршење на технички прегледи и периодични испитувања, со што ќе се постигне саканата цел управување и користење на техничката опрема со низок степен на ризик-безбедно користење, согласно техничките прописи и стандарди и намалување на ризици при користење на истата на минимум. Очекувана состојба во областа на инспекциски надзор со осврт на ризици - се очекува да продолжи евидентирање на техничката опрема и да се интензивираат периодичните технички прегледи на техничката опрема за која досега се издадени Решенија за ставање во употреба врз основа на доставени Технички извештаи- Прв технички преглед и периодично испитување опрема од страна на овластени инспекциски тела, за чија опрема периодичните испитувања се во период од 3 до 5- години кај електроенергетската опрема вклучително и нисконапонската електрична опрема која претставува приклучна точка – неможе без електроенергетско поврзување за вградената техничка опрема наменета за користење (опрема и заштитни системи) и употреба во потенцијално експлозивни атмосфери.

Ризични области во кои треба да се обрати повеќе внимание произлегуваат од стратешкото значење на истите.

- Електроенергетскиот систем на Република Македонија со значајните произведувачи на електрична енергија која вклучува и производство на електрична енергија од обновливи извори на енергија, далекуводна и дистрибутивна мрежа со соодветните трафостаници,
- Произведувачите на нафтени деривати и главните складишни простори за истите,
- Гасоводните преносни и дистрибутивни системи и
- Значајни складишни простори (силоси) за сировини за прехранбена индустрија (жито, брашно, шеќер, какао, сточна храна и сл.) и складишни простори за други запаливи прашкасти производи (пластика, јагленова прашина и сл.).

Како критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор според методологија на проценка на ризик предвидено согласно правилникот, *големина на субјекти и обем на опрема*, можни штетни последици по околината, безбедност и здравје на луѓето. Каде големите субјекти и субјекти од стратешки интерес за државата со *поголем број на техничка опрема и техничка опрема каде може да настане поголема опасност* или опасност по поголем број на лица и работници. Контролните надзори се вршат по основ на тоа дали при првиот надзор се утврдени недостатоци, доколку е утврдена потреба односно не е приложена документација дека недостатоците се одстранети. Контролни надзори со кои се констатира за време на вршење Технички прием на објекти од А- категорија согласно Законот за градење. Во кои корисниците вградиле и инсталирале техничка опрема- електроенергетски постројки, уреди, опрема и опрема и заштитни системи кои се наменети за употреба во потенцијално експлозивни атмосфери. Се вршат и вонредни инспекциски надзори по претходно добиени пријави од правни и физички лица, задолженија од Владата на Република Македонија и други институции кои однапред неможе да се планираат.

Ризичните корисници притоа во делот на среден и низок-помал ризик неможе со точност да се иземе зошто се што е- под напон треба да се користи безбедно.

Во дел на помал ризик се субјекти со техничка опрема кои ја користат техничката опрема за внатрешна употреба со помал број на работни часови на искористеност на истата, со одредени можни исклучоци.

Ризикот се зголемува кај корисници кои првпат се среќаваат со опрема од областа а поради правна неукост не ги почитуваат и спроведуваат своите обврски. Досегашното искуство кажува да откако ќе им биде укажано на пропустите веднаш ги отстрануваат, посебно поголемите правни субјекти. Ова имплицира наша постојана присатност на терен и прибирање на податоци од други корисници и други инспекциски служби.

Ризиците за неприменување на техничките прописи односно законски и подзаконски акти, при користење на техничката опрема, можат да доведат до одредени несакани последици по корисниците на техничката опрема како и околината, да доведат до можни хаварии и штети по истите. Ризикот се зголемува доколку не се врши редовно, навремено и во целост, планското одржување на истата, согласно техничките порописи во одредени области и соодветна стручна и кадровска екипираност согласно прописите.

Ризични подрачја се утврдуваат и во зависност од обемот на техничката опрема, опасностите при нејзино користење и можности за повреди при користење на истата, стручноста на ракувачите, староста на опремата, финансиската состојба на корисниците и слично. Со оглед на голем број на корисници на техничка опрема, приоритет ќе се стави на оние корисници со поголем број на техничка опрема, и субјекти со повисок степен на ризичност за нивно безбедно и целосно користење, согласно горенаведеното.

Во одделението за надзор над лифтови, жичари дигалки анализата на ризик е изготвена врз основа на број на субјекти - обемот на евидентираната техничка опрема, како и огромен број на субјекти кои треба да се инспектираат со оглед дека бројот на техничката опрема од областа на лифтови, жичари, дигалки и транспортери која е во функција а не е евидентирана е огромна, во сегашната евиденција се евидентирани преку 4600 парчиња на техничка опрема од областа на лифтови, жичари, дигалки и транспортери, а претпоставка е дека само во делот на лифтовите бројката е преку 10000 на целата територијата на државата. Исто така и во делот на дигалки и на опрема које инспекторите од оваа област ја инспектираат односно контролираат која согласно Законот и подзаконските акти а не се евидентира во регистрите (виљушкари, транспортери, други дигалки за подигање и влечење товар, дигалки за одржување и сервисирање, сложени макари и витла и сл.). Техничката опрема е потенцијална опасност и ризик од безбедносна гледна точка за корисниците на техничката опрема, а во многу места покрај корисниците, опремата е во функција и на пошироката јавност односно граѓаните (лифтови, ескалатори, подвижни ленти, жичари и сл.), како и во работни средини (лифтовски платформи и подигачи во театри, градежни платформи, товарни платформи, дигалки монтирани на камиони, платформи за подигање монтирани на камиони и сл. што укажува на широк спектар и можни ризици при користење на предметната техничка опрема. Сето горенаведено со цел намалување на ризиците - имплицира барање за вработување на многу повеќе советници-инспектори за лифтови, жичари, дигалки и транспортери, и соодветна промена на систематизација со предвидување потребен број на извршители на работни задачи. Надлежностите - регулирани во Закон за техничка инспекција, Закон за инспекциски надзор, Правилник за користење на лифтови и транспортери, Правилник за користење на дигалки и индустриски транспортери, Правилник за користење на жичари, како и согласно други законски и подзаконски акти (Правилници, одлуки и сл.).

-Подразбира прво пуштање во работа на техничката опрема, нејзино евидентирање со доделување евиденциски број.

-Подразбира исполнетост на услови за вршење на технички прегледи и периодични испитувања на независните правни лица, како и нивно евидентирање односно доделување евиденциски број, како и континуирано следење на исполнетост на условите на независните правни лица (инспекциски тела).

Спроведување на редовни инспекциски надзори - имплицира редовно вршење на технички прегледи и периодични испитувања, со што ќе се постигне саканата цел управување и користење на техничката опрема со низок степен на ризик, согласно техничките прописи и стандарди и намалување на ризици при користење на истата на минимум. Очекувана состојба во областа на инспекциски надзор со осврт на ризици - се очекува да продолжи поинтензивно евидентирање на лифтовите во објектите за заедничко живеење затоа што досега периодичните технички прегледи во оваа област се помалку застапени, за нововградената опрема во станбени и деловни објекти во субјектите во голем број ја спроведуваат постапката за пуштање во употреба на истата. Станиците за технички преглед на возила при регистрација на мобилни дигалки во најголем број на случаи им се бара доказ за извршен периодичен технички преглед на дигалката без кој не им се потпишува регистрациониот лист.

Ризични области во кои треба да се обрати повеќе внимание се погоните со кранови и дигалки во поглед на редовно вршење на периодични технички прегледи. Во делот на техничката опрема од група 3 и група 4 согласно правилникот за дигалки и индустриски транспортери исто така ќе се обрне повеќе внимание. Во останатата област, опремата вградена во објекти на правни лица во главном се почитуваат роковите за вршење на периодични технички прегледи. Како критериуми за идентификување субјекти на инспекциски надзор се користат базата на податоци на издадените решенија односно доделените евиденциски броеви на техничката опрема во регистрите и над нив се вршат редовните надзори согласно Законот, според методологија на проценка на ризик предвидено согласно правилникот, *големина на субјекти и обем на опрема*, можни штетни последици по околината, безбедност и здравје на луѓето. Каде големите субјекти и субјекти од стратешки интерес за државата со поголем број на техничка опрема и техничка опрема каде може да настане поголема опасност или опасност по поголем број на лица и работници. Контролните надзори се вршат по основ на тоа дали при првиот надзор се утврдени недостатоци, доколку е утврдена потреба односно не е приложена документација дека недостатоците се одстранети. Се вршат и вонредни инспекциски надзори по претходно добиени пријави од правни и физички лица, задолженија од Владата на Република Македонија и други институции кои однапред не може да се планираат.

Ризичните корисници се идентификуваат во однос на обемноста на техничката опрема, староста на опремата, стручноста на ракувачите на постројките односно опремата, големината и кадровската екипираност соодветна на потребите, финансиската состојба на корисникот редовно, навремено и во полн обем да врши планско и превентивно тековно одржување и сервисирање на истата согласно насоките дадени во техничката документација која корисниците се должни да ја поседуваат и да постапуваат согласно истата, притоа во делот на среден ризик се земаат корисниците со обем на техничка опрема од 3-10 броја, со одредени можни исклучоци.

Во дел на помал ризик се субјекти со техничка опрема 1 до 2 броја, субјекти кои ја користат техничката опрема за внатрешна употреба со помал број на работни часови на

искористеност на истата, со одредени можни исклучоци. Ризикот се зголемува кај корисници кои првпат се среќаваат со опрема од областа а поради правна неукост не ги почитуваат и спроведуваат своите обврски. Досегашното искуство кажува да откако ќе им биде укажано на пропустите веднаш ги отстрануваат, посебно поголемите правни субјекти. Ова имплицира наша постојана присатност на терен и прибирање на податоци од други корисници и други инспекциски служби. Ризиците за неприменување на техничките прописи односно законски и подзаконски акти, при користење на техничката опрема, можат да доведат до одредени несакани последици по корисниците на техничката опрема како и околината, да доведат до можни хаварии и штети по истите. Ризикот се зголемува доколку не се врши редовно, навремено и во целост, планското одржување на истата, согласно техничките прописи во одредени области и соодветна стручна и кадровска екипираност согласно прописите.

Ризични подрачја се утврдуваат и во зависност од обемноста на техничката опрема, опасностите при нејзино користење и можности за повреди при користење на истата, стручноста на ракувачите, староста на опремата, финансиската состојба на корисниците и слично. Со оглед на голем број на корисници на техничка опрема, приоритет ќе се стави на оние корисници со поголем број на техничка опрема, и субјекти со повисок степен на ризичност за нивно безбедно и целосно користење, согласно горенаведеното.

Организација и раководење

Државниот инспекторат за техничка инспекција своите надлежности ги уредува со Законот за техничка инспекција („Службен весник на Република Македонија“ број 88/2008, 119/10, 36/11, 136/11, 164/13, 41/14, 33/15, 61/15, 154/15 и 53/16). Инспекторатот врши инспекциски надзор над примената на законите и техничките прописи при користење на техничка опрема во областите:

- електроенергетски постројки, електрични производи и уреди и
- експлоатација на минерални сировини и геолошки истражувања
- опрема под притисок,
- пренослива опрема под притисок,
- лифтови, жичари, дигалки и транспортери,
- производи и постројки наменети за работа во експлозивна атмосфера

Инспекторатот врши надзор над примената на законите и другите прописи при вршењето на геолошки истражувања и експлоатацијата на минералните сировини согласно Законот за минерални сировини.

Со Законот за изменување и дополнување на Законот за техничката инспекција („Службен весник на Република Македонија“ бр. 164/2013), кој се применува од 1. Мај 2014 година, Државниот инспекторат за техничка инспекција се стекна со својство на правно лице, со своја буџетска сметка како буџетски корисник од прва линија со можност самостојно да спроведува постапки за вработување согласно со закон и да одлучува за правата и обврските од работен однос.

Внатрешната организација на Инспекторатот, видовите на организационите единици, раководењето со истите, програмирањето и извршувањето на работите и задачите како и начинот на работа во Инспекторатот се утврдени со Правилник за организација и работа на државниот инспекторат за техничка инспекција бр.01-285/2 од 07.02.2019 година.

Во Инспекторатот се утврдени следниве сектори и одделенија:

1. Сектор за инспекциски надзор над експлоатација на минерални сировини и геолошки истражувања
 - 1.1. Одделение за вршење на инспекциски надзор над експлоатацијата на минералните сировини и геолошките истражувања
 - 1.2. Одделение за инспекциски надзор над експлоатација на минерални сировини и геолошки истражувања за регион ШТИП со градовите: Берово, Валандово, Веница, Гевгелија, Делчево, Кочани, Пробиштип, Радовиш, Свети Николе и Струмица
 - 1.3. Одделение за инспекциски надзор над експлоатација на минерални сировини и геолошки истражувања за регион ТЕТОВО со градовите: Гостивар, Дебар, Кичево, Македонски Брод, Охрид и Струга
 - 1.4. Одделение за вршење на инспекциски надзор на рударска техничка опрема
2. Сектор за инспекциски надзор над техничка опрема
 - 2.1. Одделение за инспекциски надзор на опрема под притисок
 - 2.2. Одделение за инспекциски надзор на електро енергетски постројки, производи и уреди и производи и постројки наменети за работа во експлозивна атмосфера
 - 2.3. Одделение за инспекциски надзор на лифтови, жичари, дигалки и транспортери
3. Сектор за правно-административни и општи работи
 - 3.1. Одделение за правни и административни работи
 - 3.2. Одделение за општи работи
4. Одделение за финансиски прашања
5. Одделение за управување со човечки ресурси

Во Сектор за инспекциски надзор над експлоатација на минерални сировини и геолошки истражувања од наведените три одделенија функционира само првото одделение со седиште во Скопје, од причина што за одделенијата предвидени во регионите Штип и Тетово се уште не се обезбедени основните услови за работа, деловни простории, кадровска екипираност, техничка опрема и друго. Во Одделението во Тетово има распоредено 3 вработени, а во Одделението во Штип 2 вработени, кои што ги вршат своите работни обврски од седиштето во Скопје.

Со работата на Инспекторатот раководи директор именуван од Владата на Република Македонија кој ги раководи, организира, координира и насочува работите на Инспекторатот. Согласно Законот за техничка инспекција како и Законот за инспекциски надзор Директорот изготвува предлог на годишен план за работа на Инспекторатот и истиот го доставува до Инспекцискиот совет најдоцна до 15 ноември во тековната година за следната година. Врз основа на донесената годишен план директорот подготвува месечни планови за работењето на инспекторите и истите ги доставува до Инспекцискиот совет на разгледување. До Инспекцискиот совет, директорот доставува шестмесечни извештаи во кои се содржани извршените инспекциски надзори и преземени мерки согласно законската регулатива, како и годишен извештај за работењето на Инспекторатот во законски предвиден рок.

Кадровската екипираност на Инспекторатот е една од слабите точки од причина што во моментот покрај директорот работат 24 државни службеници од кои 3 раководителна одделение – виш инспектор, 8 советници инспектори, 5 помлади инспектори, 3 советници, 1 виш соработник, 2 помлади соработници и 2 самостојни референти. Во Правилникот за систематизација на работни места Државниот инспекторат за техничка инспекција изработен, врз основа на функционална анализа собр.01-285/1 од 07.02.2020 година, врз основа на

обемот, тежината и сложеноста на работата утврдени се и опишани вкупно 49 работни места. Со цел нормално функционирање и извршување на работите и работните задачи, Инспекторатот утврди дека во моментов има дефицит на стручен кадар кој во понатамошниот текст е наведен за секое одделение посебно. Надминувањето на проблемот се гледа во итно вработување на нови инспектори.

Во периодот на подготвување на оваа годишна програма во Дити се пополнети следниве работни места:

- 3 раководители на одделенија
- 8 советници инспектори
- 5 помлади инспектори
- 3 советници
- 1 виш соработник
- 2 помлад соработник
- 2 Самостоен референт

Прегледот на бројот на инспектори кои ќе вршат инспекциски надзор, по вид, возраст и звање е даден во табела бр.1.

Надлежностите и организацијата на Инспекторатот уредени се со Законот за техничка инспекција 88/2008 119/2010, 36/2011, 136/2011, 164/2013, 41/2014, 33/2015, 61/2015, 154/2015 и 53/2016, Законот за минерални сировини („Службен весник на РМ“ бр. 136/12, 25/13, 93/13, 44/14, 160/14, 129/15, 192/15, 39/16, 53/16, 120/16 и 189/16) и надзор над примената на законите и другите прописи при вршењето на геолошките истражувања и експлоатацијата на минералните сировини, Законот за енергетика („Службен весник на Република Македонија“ бр.63/06; 36/07 и 106/08). и подзаконските акти кои произлегуваат од овој закон, Законот за безбедност на производите („Службен весник на РМ“ бр. 33/2006 и 63/2007) и подзаконските акти од овој Закон. Покрај овие закони, во своето работење Инспекторатот ги применува и одредбите од Законот за инспекциски надзор („Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/10) и подзаконските акти од истиот.

Секторот за надзор над експлоатација на минерални сировини и Деталните геолошки истражувања преку своите инспектори врши непосреден инспекциски надзор кај концесионерите кои вршат експлоатација на минерални сировини како и концесионерите кои вршат детални геолошки истражувања. Надлежностите и постапување на одделението се нормирани со Законот за техничка инспекција, Законот за минерални сировини, Законот за инспекциски надзор, Законот за општа управна постапка и Законот за прекршоци како и соодветните Правилници од областа на минералните сировини, и правилникот за користење на рударска техничка опрема.

Надлежностите на инспекцијата служба во чии рамки е и одделението за лифтови, жичари, дигалки и транспортери се содржани и регулирани во Закон за техничка инспекција, Закон за инспекциски надзор, Правилник за користење на лифтови и транспортери, Правилник за користење на дигалки и индустриски транспортери, Правилник за користење на жичари, како и согласно други законски и подзаконски акти (Правилници, одлуки и сл.). Надлежностите над примена на законите и техничките прописи се однесуваат при користење на техничка опрема од областа на лифтови, жичари, дигалки и транспортери, што подразбира и прво пуштање во работа на техничката опрема, нејзино евидентирање со доделување евиденциски број. Надлежностите се однесуваат и на исполнетост на услови за вршење на технички прегледи и периодични испитувања на независните правни лица, како и нивно

евидентирање односно доделување евиденциски број, како и континуирано следење на исполнетост на условите на независните правни лица (инспекциски тела).

Надлежностите и постапување на одделението за електроенергетски постројки се определени со Законот за техничка инспекција, Законот за енергетика, Законот за инспекциски надзор, Законот за управна постапка и Законот за прекршоци како и соодветните правилници: за областа електроенергетски постројки, електрични производи и уреди и за областа производи и постројки наменети за работа во експлозивна средина.

Надлежностите и постапување на одделението за опрема под притисок се определени со Законот за техничка инспекција, Законот за енергетика, Законот за инспекциски надзор, Законот за управна постапка и Законот за прекршоци како и соодветните Правилници од областа на опремата под притисок, преносливата опрема под притисок, природен гас, втечен природен гас и стандардите од областа. Согласно Законот за техничка инспекција и Законот за инспекциски надзор, Инспекторатот учествува во активностите на координиран инспекциски надзор од повеќе инспекциски служби, особено кога тоа е неопходно за отстранување на непосредна опасност по животот и здравјето на луѓето или имотот од поголема вредност, ако тоа е неопходно за преземање на итни мерки кои не трпат одлагање и други активности кои бараат учество на повеќе инспекциски служби.

Табела1 Преглед на бројот на инспектори кои ќе вршат инспекциски надзор, по вид, возраст и звање

Ви Д	државни рударски инспектори					државни геолошки инспектори					државни инспектори за опрема, производи и постројки наменети за користење при експлоатација на минерални сировини					Инспектор за опрема под притисок					Инспектор за лифтови, жичари, дигалки и транспортери					државни инспектори за производи и постројки наменети за работа во експлозивна атмосфера					државни инспектори за електроенергетски постројки, електрични производи и уреди					Вкупно инспектори				
	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно	<30 г.	31-40 г.	41-50 г.	51-60 г.	>60 г.	Вкупно				
Ниво-Звање /Возраст																																								
Б1- Генерален инспектор					0																																			
Б2- Главен инспектор					0																																			

сто ен инс пе кто р																																																			
ВЗ- По мо шн ик инс пе кто р					0																																														
В4- По мл ад инс пе кто р		1	1	1																																															
Вк уп но	0	1	3	1	0	5	0	0	0	0	1	1	2	0	0	1	0	1	2	0	1	0	1	0	1	0	2	0	1	1	1	0	3	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	1	0	3	6	5	2	1 6

Табела 2: План за нови вработувања и пензионирање на инспектори

Вид	државни рударски инспектори			државни геолошки инспектори			државни инспектори за опрема, производи и постројки наменети за користење при експлоатација на минерални сировини			Инспектор за опрема под притисок			Инспектор за лифтови, жичари, дигалки и транспортери			државни инспектори за производи и постројки наменети за работа во експлозивна атмосфера			државни инспектори за електроенергетски и постројки, електрични производи и уреди			Вкупно инспектори			
	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	Враб.	Пенз.	Разлика	
Ниво-Звање/Возраст																									
Б1-Генерален инспектор			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0	
Б2-Главен инспектор			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0	
Б3-Пом. Главен инспектор			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0	
Б4-Виш инспектор			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0	
В1-Советник инспектор			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0	
В2-Самостоен			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0	

инспектор																								
В3-Помошник инспектор			0			0			0			0			0			0			0	0	0	0
В4-Помлад инспектор			0			0			0			0			0	1	0		1	1	0	0	0	
Вкупно	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	

Инспекциски надзор

Согласно со обврските кои произлегуваат од законите кои се во надлежност на Државниот инспекторат за техничка инспекција изготвен е и план за инспекциски надзор по региони и градови даден во табелата подолу. Согласно со наведеното во претстојната година планираме вршење на вкупно 662 надзори, од кои во Вардарскиот регион се планирани вкупно 127 надзори каде што се опфатени субјекти кои се занимаваат со експлоатација на минерални сировини и детални геолошки истражувања, субјекти кои се овластени за вршење на редовни и периодични прегледи на техничка опрема, субјекти кои се занимаваат со производство, дистрибуција или кои се застапници на техничка опрема, субјекти кои при својата работа употребуваат лифтови, жичари дигалки и сл. субјекти кои при својата работа користат садови под притисок и субјекти кои при својата работа користат електрични постројки. Исто така субјектите кои се планирани за инспекциски надзор се наведени и по градови кои се наоѓаат во вардарскиот регион. Во Источниот регион се планирани вкупно 116 надзори каде што се опфатени субјекти кои се занимаваат со експлоатација на минерални сировини и детални геолошки истражувања, субјекти кои се овластени за вршење на редовни и периодични прегледи на техничка опрема, субјекти кои се занимаваат со производство, дистрибуција или кои се застапници на техничка опрема, субјекти кои при својата работа употребуваат лифтови, жичари дигалки и сл. субјекти кои при својата работа користат садови под притисок и субјекти кои при својата работа користат електрични постројки. Исто така субјектите кои се планирани за инспекциски надзор се наведени и по градови кои се наоѓаат во источниот регион. Во Југозападниот регион се планирани вкупно 146 надзори каде што се опфатени субјекти кои се занимаваат со експлоатација на минерални сировини и детални геолошки истражувања, субјекти кои се овластени за вршење на редовни и периодични прегледи на техничка опрема, субјекти кои се занимаваат со производство, дистрибуција или кои се застапници на техничка опрема, субјекти кои при својата работа употребуваат лифтови, жичари дигалки и сл. субјекти кои при својата работа користат садови под притисок и субјекти кои при својата работа користат електрични постројки. Исто така субјектите кои се планирани за инспекциски надзор се наведени и по градови кои се наоѓаат во југозападниот регион. Во Југоисточниот регион се планирани вкупно 104 надзори каде што се опфатени субјекти кои се занимаваат со експлоатација на минерални сировини и детални геолошки истражувања, субјекти кои се овластени за вршење на редовни и периодични прегледи на техничка опрема, субјекти кои се занимаваат со производство, дистрибуција или кои се застапници на техничка опрема, субјекти кои при својата работа употребуваат лифтови, жичари дигалки и сл. субјекти кои при својата работа користат садови под притисок и субјекти кои при својата работа користат електрични постројки. Исто така субјектите кои се планирани за инспекциски надзор се наведени и по градови кои се наоѓаат во југоисточниот регион. Во Пелгонискиот регион се планирани вкупно 116 надзори каде што се опфатени субјекти кои се занимаваат со експлоатација на минерални сировини и детални геолошки истражувања, субјекти кои се овластени за вршење на редовни и периодични прегледи на техничка опрема, субјекти кои се занимаваат со производство, дистрибуција или кои се застапници на техничка опрема, субјекти кои при својата работа употребуваат лифтови, жичари дигалки и сл. субјекти кои при својата работа користат садови под притисок и субјекти кои при својата работа користат електрични постројки. Исто така субјектите кои се планирани за инспекциски надзор се наведени и по градови кои се наоѓаат во пелгонискиот регион. Во Полошкиот регион се

планирани вкупно 105 надзори каде што се опфатени субјекти кои се занимаваат со експлоатација на минерални сировини и детални геолошки истражувања, субјекти кои се овластени за вршење на редовни и периодични прегледи на техничка опрема, субјекти кои се занимаваат со производство, дистрибуција или кои се застапници на техничка опрема, субјекти кои при својата работа употребуваат лифтови, жичари дигалки и сл. субјекти кои при својата работа користат садови под притисок и субјекти кои при својата работа користат електрични постројки. Исто така субјектите кои се планирани за инспекциски надзор се наведени и по градови кои се наоѓаат во полошкиот регион. Во Североисточниот регион се планирани вкупно 98 надзори каде што се опфатени субјекти кои се занимаваат со експлоатација на минерални сировини и детални геолошки истражувања, субјекти кои се овластени за вршење на редовни и периодични прегледи на техничка опрема, субјекти кои се занимаваат со производство, дистрибуција или кои се застапници на техничка опрема, субјекти кои при својата работа употребуваат лифтови, жичари дигалки и сл. субјекти кои при својата работа користат садови под притисок и субјекти кои при својата работа користат електрични постројки. Исто така субјектите кои се планирани за инспекциски надзор се наведени и по градови кои се наоѓаат во североисточниот регион. Во Скопскиот регион се планирани вкупно 432 надзори каде што се опфатени субјекти кои се занимаваат со експлоатација на минерални сировини и детални геолошки истражувања, субјекти кои се овластени за вршење на редовни и периодични прегледи на техничка опрема, субјекти кои се занимаваат со производство, дистрибуција или кои се застапници на техничка опрема, субјекти кои при својата работа употребуваат лифтови, жичари дигалки и сл. субјекти кои при својата работа користат садови под притисок и субјекти кои при својата работа користат електрични постројки. Исто така субјектите кои се планирани за инспекциски надзор се наведени и по градови кои се наоѓаат во скопскиот регион. Во делот на вкупно планирани недостатоци тешко е да се планираат недостатоците кои би биле очекувани во идно време. Во нашиов случај согласно со методологијата на проценка на ризици кај високо ризичните субјекти во очекување е дека ќе бидат детектирани неправилности кои се наведени по број, по региони и по градови во табелата бр. 3. Исто така во делот кој се однесува за вонредни инспекциски надзори тешко или скоро невозможно е да се изврши прецизно планирање бидејќи овие инспекциски надзори се однесуваат и на пристигнати преставки и барања за инспекциски надзори од заинтересирани страни поради тоа во овој дел ги сместивме само инспекциските надзори кои ги планираме ние вон редовните инспекциски надзори. Кај контролните инспекциски надзори имајќи во предвид дека тие се изведуваат по доставено решение од наша страна за отстранување на одреден недостаток исто така тешко би било превремено планирање на истите во однос на овој дел од планот согласно со искуството од предходните години го направивме планот и за оваа година. Планот за инспекциски надзор е претставен во табелата бр. 3.

Табела бр.3 Преглед на вкупниот број на очекувани неправилности и инспекциски надзори според вид во 2022 година по региони и општини

Ред.бр	Регион/Општина	Вид на надзор			Вкупно надзор	Вкупно неправилности
		редовен надзор	Вонред. Надзор	Контрол. Надзор		
Вардарски регион		114	5	8	127	8
1	Велес	26	1	3	30	3
2	Градско	5	0	0	5	0
3	Демир Капија	10	0	0	10	0
4	Кавадарци	29	1	1	31	1
5	Лозово	3	0	0	3	0
6	Неготино	15	1	1	17	1
7	Росоман	8	0	1	9	1
8	Свети Николе	10	0	0	10	0
9	Чашка	8	2	2	12	2
Источен регион		101	5	10	116	10
10	Берово	5	0	0	5	0
11	Виница	15	1	1	17	1
12	Делчево	10	0	0	10	0
13	Зрновци	5	0	0	5	0
14	Карбинци	8	1	0	9	0
15	Кочани	15	1	2	18	2
16	Македонска Каменица	5	0	1	6	1
17	Пехчево	5	0	0	5	0
18	Пробиштип	10	1	2	13	2
19	Чешиново	8	0	1	9	1
20	Штип	20	1	3	24	3
Југозападен регион		125	7	14	146	14
21	Вевчани	3	0	0	3	0
22	Дебар	15	1	2	18	2
23	Дебарца	9	1	2	12	2
24	Кичево	25	1	3	29	3
25	Македонски брод	10	1	2	13	2
26	Охрид	25	1	0	26	0
27	Пласница	8	0	0	8	0
28	Струга	25	2	5	32	5
29	Центар жупа	5	0	0	5	0
Југоисточен регион		95	3	6	104	6

30	Богданци	6	0	0	6	0
31	Босилово	6	1	1	8	1
32	Валандово	10	0	0	10	0
33	Василево	5	0	0	5	0
34	Гевгелија	20	1	3	24	3
35	Дојран	5	0	0	5	0
36	Конче	5	0	0	5	0
37	Ново село	3	0	0	3	0
38	Радовиш	10	0	2	12	2
39	Струмица	25	1	0	26	0
Пелагониски регион		106	2	8	116	8
40	Битола	25	1	1	27	1
41	Демир Хисар	15	0	0	15	0
42	Долнени	5	0	0	5	0
43	Кривогаштани	3	0	0	3	0
44	Крушево	5	0	0	5	0
45	Могила	5	0	0	5	0
46	Новаци	15	0	0	15	0
47	Прилеп	25	1	7	33	7
48	Ресен	8	0	0	8	0
Полошки регион		95	3	7	105	7
49	Боговиње	5	0	0	5	0
50	Брвеница	5	0	1	6	1
51	Врапчиште	5	0	0	5	0
52	Гостивар	25	1	5	31	5
53	Желино	5	0	0	5	0
54	Јегуновце	10	1	1	12	1
55	Маврово и Ростуша	10	1	0	11	0
56	Теарце	5	0	0	5	0
57	Тетово	25	0	0	25	0
Североисточен регион		88	4	6	98	6
58	Кратово	12	0	0	12	0
59	Крива паланка	15	1	0	16	0
60	Куманово	35	1	3	39	3
61	Липково	8	1	0	9	0
62	Ранковце	10	1	2	13	2
63	Старо Нагоричане	8	0	1	9	1
Скопски регион		405	12	15	432	15
64	Аеродром	35	1	3	39	3
65	Арачиново	15	0	1	16	1
66	Бутел	35	1	0	36	0

67	Гази баба	35	1	3	39	3
68	Ѓорче Петров	25	1	0	26	0
69	Зелениково	10	0	0	10	0
70	Илинден	35	1	1	37	1
71	Карпош	35	1	1	37	1
72	Кисела Вода	35	1	0	36	0
73	Петровец	35	1	2	38	2
74	Сарај	10	0	0	10	0
75	Сопиште	10	1	0	11	0
76	Студеничани	10	1	2	13	2
77	Центар	35	1	1	37	1
78	Чаир	25	1	1	27	1
79	Чучер-Сандево	10	0	0	10	0
80	Шуто Оризари	10	0	0	10	0
ВКУПНО		1129	41	74	1244	74

Обука на инспектори и административните службеници

За обуките на инспекторите Државниот инспекторат за техничка инспекција изготвува Годишна програма за обуки на инспекторите чија главна цел е надградување на основните компетенции и вештини на инспекторите, со што ќе се овозможи постигнување на високи перформансии помош во нивниот професионален развој. Особен осврт имаат обуките од областа на: Стекнување знаења за новитетите во општата законска рамка за инспекциски надзор, Унапредување на вештините за професионално однесување, Изградба на личниот интегритет на инспекторите, Подобрување на вештините поврзани со инспекцискиот надзор.

Државниот инспекторат за техничка инспекција исто така и за административните службеници изготвува Годишен план за обуки во кој се опфатени теми на обуки согласно Годишната програма на генерички обуки на административни службеници за 2022 година.

Реализацијата на Годишните програми ќе обезбеди инспекторите и административните службеници да се стекнат со нови и современи знаења и вештини, кои се од суштествено значење за нивната работа и значително ќе придонесат за подобрување на меѓусебната соработка и комуникација.

Во прилог е даден табеларен преглед на планирани обуки

Ред. Бр.	ТЕМА	Целна група				Период - квартали				Број на часови	Временски распоред
		Главен инспектор	Виш инспектор	Советник инспектор	Помлад инспектор	I	II	III	IV		

1.	Начела и организација, права, обврски и овластувања на инспекторите (Закон за инспекциски надзор)		3	9	5	√				6 часа	on-line во „живо“
2.	Инспекциски надзор(Закон за инспекциски надзор и Упатство за начинот на спроведување на инспекциски надзор)		2	9	5	√				12 часа	on-line во „живо“
3.	Одговорност и санкции и постапки (Закон за прекршоци)		3	9	5		√			6 часа	on-line во „живо“
4.	Постапување по претставки и предлози, прекршочни одредби (Закон за постапување по предлози и претставки)		3	9	5		√			6 часа	on-line во „живо“
5.	Компјутерска обработка на текст		3	9	5			√		6 часа	on-line во „живо“
6.	Комуникација		3	9	5				√	6 часа	on-line во „живо“
7.	Управување со стрес		3	9	5				√	6 часа	on-line во „живо“
8.	Компјутерска обработка и табеларни пресметки		3	9	5			√		6 часа	on-line во „живо“
9.	Надлежности на Државната Комисијата за одлучување во втор степен од областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка		3	9	5				√	6 часа	on-line во „живо“
10.	Спречување на корупција		3	9	5				√	6 часа	on-line во „живо“

	Вкупно	16		48 часа	
--	--------	----	--	---------	--

Буџет и финансирање

Верзија од Предлог Буџетот на Република Северна Македонија за Државниот инспекторат за техничка инспекција за 2022 година прикажани по ставки

Р.БР	ОПИС НА ДЕЛОВИТЕ НА БУЏЕТОТ	БРОЈ НА СТАВКА	ОДОБРЕН БУЏЕТ ЗА 2022 СМЕТКА 630	ОДОБРЕН БУЏЕТ ЗА 2022 СМЕТКА 631
1	ВКУПНО ОДОБРЕН БУЏЕТ		24.018.000,00	4.300.000,00
2	19-ИНСПЕКТОРАТИ		24.018.000,00	4.300.000,00
	ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ	40	19.300.000,00	0,00
2.19	Основни плати	401	14.089.000,00	0,00
2.19	Придонеси за социјално осигурување	402	5.211.000,00	0,00
2.19	Надоместоци	404	0,00	0,00
	СТОКИ И УСЛУГИ	42	4.279.000,00	3.300.000,00
2.19	Патни и дневни расходи	420	260.000,00	0,00
2.19	Комунални услуги, греење, комуникација и транспорт	421	2.200.000,00	1.000.000,00
2.19	Материјали и ситен инвентар	423	270.000,00	0,00
2.19	Поправки и тековно одржување	424	884.000,00	0,00
2.19	Договорни услуги	425	450.000,00	2.000.000,00
2.19	Други тековни расходи	426	215.000,00	300.000,00
	СУБВЕНЦИИ И ТРАНСФЕРИ	46	120.000,00	0,00
2.19	Разни трансфери	464	120.000,00	0,00
	КАПИТАЛНИ РАСХОДИ	48	319.000,00	1.000.000,00
2.19	Купување на опрема и машина	480	219.000,00	0,00
2.19	Градежни објекти	481	0,00	500.000,00

2.19	Вложување и нефинансиски средства	485	100.000,00	500.000,00
....	ВКУПНО СМЕТКА 630 и 631		28.318.000,00	

Меѓународна соработка

Во делот на меѓународната соработка во 2023 година планираме да се поврземе со земји кои се членки на европската унија заради размена на искуства во делот на областите кои се опфатени со надлежноста на Државниот инспекторат за техничка инспекција. Тука пред се ќе ги сопменеме земјите од соседството со кои веќе и во претходната година остваривме некои контакти и во очекување е дека наредната 2023 година истите би ги реализирале доколку дозволат условите во период на пандемија.

Други активности на инспекциската служба

Во периодот од следната година Државниот инспекторат планира соработка со Инспекторати од соседните држави од областа на рударството, геологијата, рударската техничка опрема, опрема под притисок, лифтови, жичари дигалки и транспортери, електро енергетски постројки, производи и уреди и производи и постројки наменети за работа во експлозивна атмосфера. Набавка на опрема за геодетско мапирање на теренот, набавка на софтвер за геодетско информациона систем. Ќе се разгледа можноста и да се направи обид за користење на системот за електронско управување со документи (ДМС) за чијшто развој, надградба и одржување е одговорно МИОА, но е наменет да го користат и други органи на управата. Со таков систем во примена, интерната циркулација и споделување на документи би добила на ефикасност, брзина и следливост во работењето.